

repolj krmil, katero nafehta. Dobro bi bilo, ko bi se naš častiti držal sv. evangelija, kateri se bere na dan sv. Marka: Ako hočeš biti moj učenec, ne smeš imeti ne torbe nemošnje i. t. d. (Ne zlate veržice pač pa črno lakirano kočijo.) — Slišati ga je bilo večkrat, da je rekel: moji farani so res kaj dobre ovčice; kako me lepo vbogajo. To pribijem tudi jaz tukaj, da je to res. Celotno občinski župani se mu udajo. Saj jim svetuje, kateri poslanci naj se volijo, katere častnike morajo brati in kako naj ravnaajo, vse se ga uboga. Potem pa jim pravi: res dobre in pridne ovčice ste. — Dne 18. t. m. je pogorelo poslopje Jožefu Reih v Hranjovcih domače župnije. Ko smo šli od tistega velikanskega ognja domov, nam je svetoval nek pameten Štajercijanec: Pojdimo ko naj poprej k našemu dekanu, ter ga poprosimo, naj zapove svojim ovčicam, da si ustanovijo požarne brambe po občinah. Njega bode gotovo ljudstvo ubogalo, kakor ga je, ko je ustanovil „Marijino družbo“, kakor romanje, mladeniško organizacijo i. t. d. Naj imajo te požarne brambe slovensko ali nemško, turško ali japonsko komando; to je vse jedno, ako le bodo ustanovljene. Tudi dobro bi bilo, ako bi zapovedal častiti kaj takega duhovnikom ne njegove tehintije, kakor tudi to, da opustijo njegovi podložni duhovniki letošnjo zbirco (beringo), ker po sosednih župnijah preti tudi hudo od suše prizadetih siromakov. Gosp. Caf! Bodi torej tako prijazni ter nam storite to dobroto! — Naznaniti ti še moram, dragi „Štajerc“, nekaj groznega. Dne 19. t. m. sta dva klerikalna agitatorja žganičila dopoldan v Brumnovi žganičariji v Lahoncih, kjer je znani klerikalni Meško kot župan. Ko sta se ta dva žganičarja od grla napila, sta se znemirala, ter je takozvani Klemenčič mizar zabodel svojega žganičnega tovariša z nožem v srce, ki se je ta zgrudil takoj mrtev na tla. (Res pridne, pobožne ovčice iz klerikalnega gnezda).

Stari misijoner.

Sv. Barbara v Halozah. Cenjeni čitatelji „Štajerca!“ Moram vam naznaniti neizmerno skrb našega crkv. ključarja Habičeka. Sedaj ko živi v sovrastvu s kaplanom Rabuzekom, nima miru noč in dan. Obiskuje sam odlične farane ali pa pošilja zeta, naj prigovarja za odstranjenje tega kaplana. Mislite si, dragi čitatelji, čast katero on uživa v zagradu na svojem novem sedežu, katerega so omislili g. Vogrin njemu kot crkv. ključarju; tamkaj sedi kakor kralj Salomon v stari zavezi, ko ga je prišla obćudovat kraljica iz Labe. In nekaj enakega se bi bilo njemu posrečilo ko bi bil v zagradu navzoc pred šolarsko mašo; po leti ga je prišla občudovat celo Rejherjeva koza in ko ga, ni našla je meketala tako, da je morala zgoraj omenjenega soproga iti žalostno žival tolažiti in izganjat. Sedaj vsaj znamo, radi česa je vohod v žagrad prepovedan od strani g. Vogrina. Mislimo si njegovo skrb pri cerkvenih opravilih. Na Telovo mesto da bi šel z kadilnico pred Reš. Telesom, pa je krenil za dekletami proti stranskim vratom, ter so morali opozoriti župnik njemu podobnega Belšaka, da ga je spravil na pravi pot. Kadar pa pred oltarjem z kadilnico podkaja, tedaj pleše po kolnih na stopnicah od enega konca do drugega, ne da bi vstal in zopet pokleknil. Ko je še bil predstojnik, je zmiraj po noči hodil okoli po straži z svojimi privrženci, ter obiskoval hiše, kjer so bila dekleta zaljubljene v fante; ako je katerega zavohal ga je v imenu postave aretirati, in pri tem ni pomislil da je on sam bil še veliko hujski v zgodnji mladosti, kar se je pokazalo pri Trežiki. . . . To je sposobnost za crkv. ključarja!

Nevidišga.

Od hrvatske meje. Dolgo se že nisem oglašil v vašem cenjenem listu. Različno delo me je mudilo in čakal sem primerne časa, da napišem nekaj vrstic o našem haloškem Nepomuku. Pred kratkim sem namreč zvedel, da se zaradi mojega dopisa napadajo druge osebe, češ, da le ta zamore vedeti moralne zasluge našega popolnoma nedolžnega župnika. Povedati vam moram, da so pri nas že žabe regetale, kako je naš čedni g. župnik Vogrin v Zavre v ekstra sobi se zabaval s hrvaško devojkjo — seveda popolnoma sam — in da še tedaj ni hotel se od nje ločiti, ko je za njim pričapljajl dekan. Nadalje nam je nekdanja kuharica pri Borlu pravila, kako ji je nagajal ter celo silil v njeno sobo. Gospod Vogrin, popravite to, če si upate!

In ta gospod se danes rad obišče one devojke, s katerimi se je nekdanj tako divno zabaval. Pričepel se, liki turškemu paši, in ko je vzel njemu podobnega zavrčnega dekana na voz, se spusti v dir skozi Zavre na Hrvaško. Sicer pa pustim dekana pri miru, ker sedaj nima razum Vogrina in svoje zlahte nobene zabave. Njegove najpokornejše in najčistejše Marijine kćerke so odsle, a druge so večinoma dobro zrejene morale dati devištvu slovo. Čudimo se le, da se tudi neke hrvaške farške devojke ta bolezen ne prime. Vam, g. Vogrin pa svetujem, da primete pero v roko in napravite popravek. Če ne znate sami, naj vam pomaga kunštni Rabuzekov Jakec. Ta šment vam še morebiti v verzih takšnega sestavi. Toraj Jakec, Trežika in Nepomuk na delo — v slogi je moč!

Nevesekdo.

Vsakdo bodi član tiskovnega društva „Štajerca“.

Napredno delo.

Gornja sv. Kungota.

Hudi boji za življenje silijo ljudi, da se združujejo, kajti le v slogi je moč. To so spoznali skoraj že vsi stanovi, le naš kmet ne ve tega ter prepušča skrb za lastni blagor tujim osebam, večinoma ljudem, ki so prava kuga za ljudstvo, kakor nas nči zgodovina.

Pa hvala Bogu, že se svita! Tudi kmet bo postal samostojen gospod in noče več biti podoben ponižnemu voličku, katerega goni lena ljudska pijavka, kamor hoče. Sam mora plačevati davke, sam je moral dolga leta služiti kot vojak za branitelja domovine, zato hoče tudi sam odločevati, kaj se mora storiti za njegov stan.

Pri nas je sklenilo nekaj kmetov in kmetških prijateljev, da poučijo tukajšnje posestnike, kako potrebna je za nje združitev. Prosili so vodstvo agrarne, to je poljedelske stranke v Gradcu, naj priredi tukaj kmetški shod. In res je vodstvo ustreglo ti želji in tako se je v nedeljo dne 23. avgusta zbrala velika množica kmetov iz naše, šentjurske in svičinske fare v krēmi g. Mayerja.

Shod je otvoril g. nadučitelj Kellenberger iz Svičine. Pozdravil je zbrane može in jim slikal, kako potrebno je, da se tudi kmeti enkrat združijo. Potem je predlagal, da se voli za predsednika shoda gospod V. Falke, grajščak v St. Jurju, za njegovega namestnika pa g. Pavel Doppler, posestnik v St. Jurju.

Nato je gospod cesarski svetovalec dr. Kapper iz Gradca kot vodja agrarne stranke v krepkih besedah razložil, zakaj se morajo združiti tudi kmeti in kaj hoče storiti agrarna stranka.

Agrarci hočejo, naj se kmeti brez razlike jezika, vere in političnega mišljenja združijo, da zamorejo potem lahko ustanavljati zadruge, če so v katerem kraju potrebne in da bodejo lahko prevzeli zalaganje vojaštva s potrebnimi pridelki. Agrarna stranka je vstanovila v Gradcu agrarno banko (hranilnico), pri kateri lahko dobi kmet denar po ceni proti amortizaciji na posodo. Da bi kmeti ne zapravljali s nepotrebnimi tožbami časa in denarja, dobi vsak ud agrarne stranke od vodstva zastojn natančen nasvet, kaj mu je storiti, kadar se mu zgodi kakšna krivica. Agrarna stranka hoče delati na to, da bodejo pri volitvah izvoljeni samo takšni poslanci, ki ne bodo kmetom samo vse obljubili, ampak ki bodejo tudi v resnici delovali za kmetški stan brez ozira na to, če je komu ljubo ali ne. Govornik nam je tudi povedal, da vlada pač meče poslancem milijone, če je pa treba ubogemu kmetu pomagati, tedaj pa ni časa, ne denarja. Namesto de bi cesarstvo zidalo kanal med Donavo in Odro, kar bo veljalo veliko sto milijonov, naj raji ravnavajo naše potoke in reke in zdajajo potrebne ceste in železnice. Tudi bi se moral odpraviti krivični zemljiški davek ter se nadomestiti z osebnim; razun tega bi morali bogataši od svojih denarnih žakljev večje davke plačevati kakor zdaj. Če bi bili kmeti edini, bi jim vsaka vlada morala izpolniti vse želje in kmetški stan bi bil trdna podlaga cele države.

Za lepe besede se je zahvalil govorniku g. Repnj, načelnik naše kmetijske podružnice.

Drugi govornik, gosp. F. Girstmeier, se je tudi zahvalil vodstvu agrarne stranke in vzpodbujal zbrane kmete k složnosti. Če bi bili složni, bi vlada ne študirala tako dolgo škode, ki jo je napravila suša, ampak bi bila kmetom že davno posodila kakih 20 milijonov kron, da bi si bili mogli v pravem času naročiti krme. Da bi obilo sadje letos ne šlo v nič, morala bi vlada kmetom dovoliti, da smejo prosto žgati, a davek od žganja naj bi plačal kmet še le potem, ko bi žganje prodal. — Poslanci, ki nič ne storijo za kmeta, so veliki tati: Bogu kra-dejo zlati čas, kmetu srečo, a državi denar. (Vi-harno odobravanje).

Gosp. Kellenberger predlaga, da napravi agrarna stranka potrebne korake, naj se § 23 domovinske postave spremeni v tem zmislu, da smejo tuje občine dajati potujočim le tedaj denarne podpore, če so v resnici potrebni. Zdaj se večkrat prigodi, da leni potepuhi izvajajo na račun domovinske občine cele stotake.

Potem se je sklenilo ustanoviti za fare Gornja Kungota, St. Juri in Svičina podružnice agrarne stranke, in so se izvolili za zaupne može, ki naj podružnice ustanovijo, sledeči posestniki: gosp. A. Dobay za St. Juri, gosp. Gašper Gaube za Svičino in gosp. Jožef Mayer za Kungoto.

Nato se sprejmeta ostri rezoluciji proti nameravanemu sklepu trgovske pogodbe s Srbijo in proti dragemu zidanju nepotrebnega kanala med Odrom in Donavo.

Gospod predsednik se je končno zahvalil vsem govornikom in želeč mnogo uspeha, zaključil shod. Pa nismo se še mogli ločiti, ostali smo še nekaj časa skupaj in pri dobrem vincu se je spregovorila še marsikatera navdušena beseda. Pomagaj si sam in Bog Ti bo de pomagal!

Novice.

Papež duhovništvu! „Bauern-Zeitung“ piše: „Ob priliki obletnice svojega kronanja izdal je papež duhovništvu celega sveta razglas, v katerem opozarja duhovnike na višjo svetost življenja. Med čednostmi, ki jih naj duhovnik pred vsem doseže, imenuje papež zlasti ljubezen, ki povsod „mir med narodi razširja“ in celo „sovražniku odpusti“. K temu razglasu piše eden čitateljev: „Dovolite mi malo prošnjo, katere izpolnitev vam bode gotovo zahvalo čitateljev prinesla. Morda bi imeli toliko časa, da preiščete, koliko duhovnih gospodov ima Koroška, kateri živijo čisto in mirno, darujejo i nasprotnikom dobrote, izprašujejo svojo vest in razširjajo mir med človeštvom? Posebno primerni čas za tako raziskavanje bi bila doba deželno-zbornskih volitev. Sicer je lepo, da so v Rimu potrebo takega razglašja izpoznali. Zakaj neki?“ — Mi pristavimo k temu, da nas dotični razglas pravzaprav ne veseli. Resnično versko srce mora biti žalostno, da smatra papež za potrebno, svojo duhovščino k redu klicati. In koliko duhovnikov bode papeža ubogalo? Od kaplanov-hujskačev pač nobeden!

Slovenska kaplanokratija. „Sö-K“ piše: Knezoškof dr. Napotnik je razpustil politično društvo „Zvezo lavantinskih dušnih pastirjev“. O vzroku te stroge odredbe ne pišejo klerikalni listi ničesar. Ali se je dozdelo slovenskemu škofu to počenjanje res že preojstro? Tako je menda, kajti proti razpustu se zavzemajo Plojevi listi. Visoko na času bi pač bilo, da bi naredil g. dr. Napotnik red. Prvaška kaplanokratija je resna nevarnost za cerkev samo. Duhovnik naj narodnostno nastopa, ako zamore to združiti s svojim stanom — ali na prižnici liberalne liste prečitavati, v spovednici nebesa od političnega prepričanja odvisne delati, iz ozadja na družinske očete streljati, križe zaradi nemškega napisa iz groba trgati, poštene napredne matere po krivici detomora obdolžiti, kakor se je to vse že točka za točko zgodilo, — to je preveč. To mora i g. Napotnik priznati! Take razmere morajo moralčno propalost uresničiti, ki mora i po tej kaplanokratiji zastopani cerkvi škodovati.